

25 Δεκεμβρίου 2019

## **Δυο νέοι στη Μεσόγειο πείθουν ψαράδες να μαζεύουν πλαστικό**

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Οικολογία & Κλιματική Κρίση, Αρχιτεκτονική & Περιβάλλον (χλωρίδα-πανίδα)



Ο Λευτέρης Αραπάκης και ο Γρηγόρης Νίτας θέλουν να ενεργοποιήσουν 1000 αλιευτικά από τη Μεσόγειο να καθαρίζουν πλαστικό



«Μια Μεσόγειος χωρίς πλαστικό»: Δύο 25χρονοι από την Αθήνα καθαρίζουν 5 τόνους πλαστικό από τις θάλασσές μας κάθε μήνα.

«Την πρώτη φορά που πήγαμε για ψάρεμα, το καϊκι ψάρεψε εκτός από ψάρια και πλαστικά. Συγκεκριμένα, ήταν ένα κουτάκι αναψυκτικού που μου τράβηξε το ενδιαφέρον, λόγω του χρώματός του. Όταν είδα την ημερομηνία λήξης, έπαθα ένα σοκ, γιατί είχε λήξει το 1987. Το δεύτερο σοκ, ήρθε όταν ο ψαράς το πήρε από το χέρι μου και το πέταξε στη θάλασσα, λέγοντάς μας “δεν είναι δική μας ευθύνη να τα μαζεύουμε αυτά”».





Με αφορμή αυτή την κοινή συνειδητοποίηση, ο Λευτέρης Αραπάκης και ο Γρηγόρης Νίτας, δύο 25χρονοι από την Αθήνα παλεύουν για να κάνουν πιο βιώσιμο το θαλάσσιο περιβάλλον. Οι δυο τους γυρίζουν τη Μεσόγειο από μέρος σε μέρος με σκοπό να πείθουν τους ψαράδες να συλλέγουν το πλαστικό που πιάνουν με τα δίχτυα τους και να το στέλνουν για ανακύκλωση αντί να το ξαναπετούν πίσω στη θάλασσα.

Αλλά πώς ξεκίνησαν όλα; Την περίοδο των capital controls με την ανεργία στα ύψη προέκυψε αρχικά η ιδέα για τη δημιουργία μιας σχολής επαγγελματικής αλιείας, που να μαθαίνει σε ανέργους “πώς να ψαρεύουν” έτσι ώστε να μπορέσουν να βρουν να δημιουργήσουν τη δική τους θέση εργασίας.



*Αλιευτικό σκάφος που συμμετέχει στη δράση*

«Ξεκινήσαμε την Εναλεία, γιατί ένιωθα την ανάγκη να δημιουργήσω με κάποιο

τρόπο ένα θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία στην οποία μεγάλωσα. Στη σχολή εκπαιδεύσαμε κοντά στα 90 άτομα, εκ των οποίων το 80% βρήκε θέση εργασίας μέσα σε 3 μήνες μετά την εκπαίδευση. Αργότερα όμως αποφασίσαμε να ευαισθητοποιήσουμε κάποια επαγγελματικά σκάφη της μέσης αλιείας από τον Πειραιά, έτσι ώστε να μην πετάνε τα πλαστικά στη θάλασσα, αλλά να τα βάζουν σε σακούλες και κάδους και να τα φέρνουν στο λιμάνι. Για τους ψαράδες που καθαρίζουν συστηματικά μεγάλες ποσότητες πλαστικού, δίνουμε μια οικονομική επιβράβευση, στα πλαίσια της ανταποδοτικής ανακύκλωσης, η οποία μπορεί να φτάσει τα 200 ευρώ το μήνα». Εξηγεί ο Λευτέρης Αραπάκης, που προέρχεται από οικογένεια ψαράδων 5ης γενιάς και επελέγησε πρόσφατα στους πέντε φιναλίστ της Ευρώπης για βράβευση από το περιβαλλοντικό πρόγραμμα του ΟΗΕ(UNEnvironment-Young Champions of the Earth). Και συμπληρώνει:

«Μόλις σε μια δράση που υλοποιήθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα πιλοτικά, καθαρίζαμε 2 τόνους πλαστικό από τη θάλασσα, κάθε μήνα. Για αυτό τον λόγο, αποφασίσαμε να το επεκτείνουμε. Συμπεριλάβαμε 36 συνολικά μηχανότρατες από τον Αργοσαρωνικό, Χαλκίδα, Κύμη και Πάτρα και πλέον καθαρίζουμε περίπου 5 τόνους πλαστικό από τη θάλασσα κάθε μήνα. Επιπλέον, στα πλαίσια της πρόληψης, συνεργαζόμαστε με άλλα 80 αλιευτικά σκάφη από 11 λιμάνια της Ελλάδας, τα οποία μας παραδίδουν τα αλιευτικά δίκτυα τους, έτσι ώστε αυτά να μην καταλήξουν στις θάλασσες και μετατραπούν σε δίκτυα-φαντάσματα».

Καθαρίζοντας αμέτρητες πλαστικές συσκευασίες από Ιταλία, Τουρκία και διάφορες Αραβικές χώρες, ο Λευτέρης και ο Γρηγόρης συνειδητοποίησαν ότι όπως η Μεσόγειος είναι κοινή για όλους, έτσι είναι και η ρύπανσή της, και ότι δεν έχει νόημα να καθαρίζουν μόνο μια θαλάσσια περιοχή αγνοώντας τις υπόλοιπες. Για αυτό το λόγο, αποφασίσαν να διευρύνουν το όραμά τους στο να πετύχουν “Μια Μεσόγειο χωρίς πλαστικό” με τη δράση Mediterranean CleanUp όπου επαγγελματίες αλιείς συλλέγουν πλαστικό από τη θάλασσα, και φροντίζουν για την επανένταξη του αλιευτικού τους εξοπλισμού (δίκτυα) για μια κυκλική οικονομία.





Ο δρόμος βέβαια για να το πετύχουν αυτό είναι μακρύς. Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση της WWF η πλαστική ρύπανση αυτή τη στιγμή στη Μεσόγειο είναι ισοδύναμη με το να ρίχνουμε στη θάλασσα 33.800 πλαστικά μπουκάλια το λεπτό. Προβλέπεται παράλληλα ότι μέχρι το 2050 θα υπάρχουν περισσότερα πλαστικά στη θάλασσα απ' ό,τι ψάρια. Από τις περιοχές όπου τρέχει το "Mediterranean Cleanup" η πιο επιβαρυσμένη είναι η περιοχή του Αργοσαρωνικού με το 60% περίπου των θαλάσσιων απορριμμάτων που ανακυκλώνει η Εναλία να προέρχονται από εκεί. Όπως εξηγεί ο Γρηγόρης, ο υπεύθυνος δράσεων, οι συμμετέχοντες στον καθαρισμό έρχονται καθημερινά αντιμέτωποι με πολύ δυσάρεστες εικόνες σχετικά με την επίπεδα των πλαστικών απορριμμάτων στη θαλάσσια ζωή.

«Όλοι μας είδαμε τη νεκρή φάλαινα που ξεβράστηκε στην Κερατέα, με δεκάδες κιλά πλαστικού στο στομάχι της. Ή το ψαράκι που ήταν στο κατάλληλο μέγεθος ώστε ένα πλαστικό από καπάκι να χωρέσει πάνω του σαν περιλαίμιο και στη συνέχεια καθώς αυτό μεγάλωνε, πνίγηκε από το πλαστικό. Από τον βυθό της θάλασσας έχουμε βγάλει ό,τι μπορεί να φανταστεί κανείς. Πέρα από τα συνήθη αντικείμενα όπως δίχτυα φαντάσματα (ghost nets), πλαστικά μπουκάλια, λάστιχα αυτοκινήτων, ακόμη και κομμάτια αεροσκάφους, καθίσματα λεωφορείων, υπολογιστές από τα 90s, μικρότερα σκάφη (πλαστικά και ξύλινα) μέχρι και ένα μηχανάκι ολόκληρο».



Υπάρχει περιθώριο αλλαγής στη νοοτροπία των ανθρώπων ώστε η συλλογή πλαστικών και εν γένει σκουπιδιών και η περιβαλλοντολογική ευαισθητοποίηση να γίνουν δεύτερη φύση τους, χωρίς να εξαρτώνται όλα από ιδιωτική χρηματοδότηση; Σύμφωνα με τον Γρηγόρη ναι, αφού τα ψάρια λιγοστεύουν και τα πλαστικά αυξάνονται, και ειδικά οι αλιείς αυτό είναι κάτι που το ζουν καθημερινά, είναι οι πρώτοι που βλέπουν την επίδραση της πλαστικής ρύπανσης στη θάλασσα.

«Θυμάμαι χαρακτηριστικά ότι ένας ψαράς επειδή έβλεπε το σκάφος του να διαβρώνεται από τη θάλασσα, θεωρούσε ότι οτιδήποτε και αν πετάξει μέσα “θα το φάει η θάλασσα”. Δεν το έκανε από κακία, απλά δεν ήξερε και δεν του το εξήγησε ποτέ κανείς. Πλέον, όμως, πολλοί αλιείς μάς προσεγγίζουν και από μόνιμοι τους για να συμμετέχουν στη δράση και θέλουν πραγματικά να βοηθήσουν. Ο κόσμος θέλει να κάνει κατά βάθος το καλό, αλλά με τόση “ασχήμια” γύρω του απογοητεύεται. Είναι χρέος μας να προσπαθήσουμε για το μέγιστο δυνατό, άλλη βιώσιμη λύση πέραν από την προσπάθεια δεν υπάρχει».

Προκειμένου να μεγιστοποιήσουν τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο της δράσης καθαρισμού τα παιδιά αξιοποιούν όσο το δυνατόν περισσότερο το θαλάσσιο πλαστικό μέσω ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησής του. Συγκεκριμένα, συνεργάζονται με φορείς ανακύκλωσης, όπως η Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης (μπλε κάδος) και η Antipollution, ενώ στέλνουν τα μπουκάλια στη Μαδρίτη, όπου μια εταιρεία μόδας τα επεξεργάζεται και δημιουργεί ρούχα από αυτά. Σε συνεργασία επίσης με έναν άλλο οργανισμό από την Ολλανδία, το Healthy Seas, τα αλιευτικά δίχτυα μέσα από μια ειδική επεξεργασία μετατρέπονται σε διάφορα χρηστικά προϊόντα, όπως κάλτσες, μαγιό και έπιπλα! Μάλιστα, πρόσφατα η Εναλεία έφτιαξε και μια δική της σειρά από co-branded κάλτσες, από τα δίχτυα που μαζεύουν!



## Available Xmas socks-Women design



Κάλτσες που δημιουργήθηκαν απο αλιευτικά δίχτυα

«Σε γενικές γραμμές, έχουν γίνει κινήσεις προς μια πιο “eco-friendly” κατεύθυνση σε πολλούς τομείς, ωστόσο θέλει ακόμα ενημέρωση ο κόσμος γιατί υπάρχει αμάθεια σχετικά με το περιβάλλον. Σαν κοινωνία επαναπαυόμαστε και θεωρούμε ότι με την οποιαδήποτε καθημερινή “eco-friendly” κίνηση πράξαμε το καθήκον μας για την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά εν γνώσει μας ή ασυνείδητα αυξάνουμε άλλες δραστηριότητες που βλάπτουν τη φύση. Θέλει συνεχή προσπάθεια από όλους μας αλλά κυρίως από τις μεγάλες επιχειρήσεις που ρυπαίνουν αλλά και από τους επιστήμονες και μηχανικούς που εργάζονται σε αυτές» εξηγεί ο Γρηγόρης .

Σίγουρα πάντως δεν είναι το πιο εύκολο πράγμα για έναν νέο να επιχειρεί στην Ελλάδα όπως είναι διαμορφωμένη σήμερα. Ακόμη κι αν έχει βρεθεί μια καινοτόμος ιδέα που δίνει λύση σε μια προβληματική κατάσταση, υπάρχει αβεβαιότητα και το θεσμικό και φορολογικό πλαίσιο εγκλωβίζει αρκετές φορές την όποια πρωτοβουλία σε έναν τεράστιο κυκεώνα γραφειοκρατίας. Η χρηματοδότηση –κακά τα ψέματα– είναι η βασική σπαζοκεφαλιά και το ερώτημα που πρέπει να κάνει ο νεαρός επιχειρηματίας στον εαυτό του συνοψίζεται σε μια φράση: «Γιατι αξίζει να επενδύσει κάποιος σε αυτό που ετοιμάζω;»

Μεγάλος δωρητής της δράσης είναι το Costas M. Lemos Foundation, και χορηγός η Nestle, ώστε να μπορέσουν να ενισχύσουν τον αντίκτυπό τους, για πιο καθαρές θάλασσες. Επίσης, σύμφωνα με τον Λευτέρη, με τις νέες κάλτσες που δημιουργούν από τα δίχτυα που καθαρίζουν, ο καθένας μπορεί να τους υποστηρίξει ενώ για κάθε ζευγάρι που παίρνει κάποιος καθαρίζουν 1 κιλό πλαστικό παραπάνω από ό,τι ήδη καθαρίζουν! Όπως λένε τα παιδιά, η φιλοσοφία τους ως ομάδα είναι όταν βλέπουν κάτι που δεν τους αρέσει να προσπαθούν να δημιουργήσουν λύσεις που σταδιακά γίνονται καλύτερες έτσι ώστε να το βελτιώσουν.

«Στο υπάρχον ελληνικό σύστημα, μπορεί κάποιος να ξεκινήσει το εγχείρημά του και αν προσφέρει μια λύση που έχει αξία να εξελιχθεί. Εμπόδια υπάρχουν πολλά, αλλά είναι αυτές οι προκλήσεις, στις οποίες αν καταφέρεις να προσαρμοστείς κατάλληλα, τότε θα μπορέσεις να πας στο επόμενο βήμα. Το μότο που έχουμε είναι μια φράση που είχε πει ο Καζαντζάκης. “Ν’ αγαπάς την ευθύνη. Να λες: Εγώ, εγώ μονάχος μου έχω χρέος να σώσω τη γης. Αν δε σωθεί, εγώ φταίω”».

Περισσότερα για τη δράση των παιδιών μπορείτε να βρείτε και στη σελίδα τους στο Facebook ή στο [Instagram](#).

Πηγή: [athensvoice.gr](http://athensvoice.gr)